Pirmosios pavasario žūklės

Parašė Paulius Korsakas
Šeštadienis, 02 Liepa 2011 02:00

Pačios pirmosios pavasario sezono žūklės, kiek pastebėjau, nepasižymi laimikių gausa, nes dar pakankamai šalta, gamta dar ne visai pabudusi iš žiemos snaudulio. Ežerus dar sukaustęs ledas, o ant jo gali pamatyti paskutinį "derlių renkančius" žvejus. Bet vis tiek ateina toks laikas, kai nuo žieminės žūklės pasidaro net bloga. Pasėdėjęs tris keturis mėnesius ant ledo jau pradedu galvoti, kur čia galima būtų ir tikrą meškerę pamerkti, kurgi reikėtų nuvažiuoti ir pajvairinti savo gyvenimą.

Jau kelintą pavasarį pačios pirmosios kovo mėnesio mano žūklės būna netoli Vilniaus - Širvintos, Musės ar Jaros upėse. Tokių nedidelių upių, kurias vasarą kartais ir peršokti gali, yra visoje Lietuvoje. Todėl kiekvienas meškeriotojas, norėdamas anksčiau pradėti sezoną, pasidairęs po savo rajoną, gali surasti tą žavingąjį pirmosios žūklės upelį. Be abejo, į tuos upelius bet kada nenuvažiuosi. Nenuvažiuosi, kai jie dar užšalę, kai teka kliokiantis rudas vanduo. Tada ten nėra ką veikti. Bet nėra ko laukti, kol upelyje vanduo visiškai nusės. Kai vanduo aukštas, bet jau nuskaidrėjęs, tada ir būna pačios geriausios pirmosios pavasario žūklės, pats pavasarinių kuojų kibimas. Taip pat ir Nemuno vidurupyje - ties Alytumi ir panašiose vietose. Pasibaigus žiemai, kuojos telkiasi į didelius būrius, po kurio laiko pradės migruoti nerštaviečių link. Kovo pradžioje, viduryje ar net vėliau, nelygu koks oras, didelės kuojos mėgsta laikytis gilesnėse upelių duobėse, kur ne tokia srauni srovė, kur ji prateka šonu ar net susidaro grįžtamoji srovė. Tose duobėse kurį laiką šios žuvys laikosi, maitinasi, o vėliau pradeda kilti į upių aukštupius, ten, kur yra jų nerštavietės. Pastebėjau, kad ir į Baltijos jūrą įtekančioje Šventojoje kovo mėnesį kuojos renkasi upės žemupyje, ties Beždžionių tiltu. Tada ten jų būna labai daug, o kiek vėliau visiškai dingsta. Taip yra ir visose kitose upėse. Besibūriuojančių kuojų žvejyba efektyvi savaitę ar dešimt dienų.

Į pirmąsias šių žuvų žūkles nedideliuose upeliuose imu ne plūdinę, o labai lengvą ir jautrią dugninę "Winkel Picker" meškerę. Žvejoti plūdine meškere yra pernelyg kelbu, nes gaudau

tokiose vietose, kur yra daug šakų, kur virš galvos nemažai susipynusių medžių. Ten sukinėtis su ilga plūdine meškere iš tiesų nepatogu. Kartais neturi net kaip užsimoti, nors ir žinai, kad už krūmo yra duobė ir ten laikosi kuojos. Tokiai žūklei esu net specialiai įsgijęs trumpą (2,70 m ilgio) dugninę meškerę su keičiamomis viršūnėlėmis. Pavasarį dažniausiai naudoju pačią jautriausią ir pačią ploniausią viršūnėlę. Kuojų žūklė upeliuose gana paprasta. Nieko sudėtinga nėra, vis dėlto į kai kuriuos niuansus reikia atkreipti dėmesį. Visų pirma galiu pasakyti, kad niekada nenaudoju didelių ir sunkių svarelių. Dažniausiai renkuosi 5-6 g "slyvutes". Sunkesnių nė nereikia, nes žvejojama tose duobėse, kurios būna netoli kranto, o ten, kaip minėjau, paprastai srovės nėra. Tos duobės - lyg maži užutėkiai, pro kuriuos šonu prateka pagrindinė srovė. Gylis čia taip pat nėra labai didelis. Vasarą, kai nuslūgsta vanduo, tokioje vietoje gali būti sekluma ar net krantas. Tačiau pavasarį yra visai kitaip. Atėjus žvejoti, niekada nereikia "lipti" ant duobės - išbaidysi žuvį. Pavasarį, prieš nerštą, kuojos yra gana atsargios. Todėl visą laiką atsistoju penkiolika ar net dvidešimt metrų aukščiau duobės ir masalą metu pasroviui. Paprastai užmetu išilgai kranto. Nes gera kuojinė vieta gali būti nutolusi tik apie metrą nuo kranto. O kai žuvys taip arti, reikia slėptis. Antra vertus, jau minėjau, jog žūklės metu vanduo jau būna šiek tiek nuskaidrėjęs, tačiau gamta - nei žuvys, nei žolės- dar ne visai pabusi. Todėl žvejoju labai plonais ir jautriais įrankiais, kaip ir žiemą, - pagrindinis valas 0,14 mm, pavadėlis 0,1 mm, kartais 0,12 mm, o kartais ir 0,08 mm skersmens. Kabliukai taip pat nedideli - 16-18 numerio.

Su jaukais per daug "užsižaisti" taip pat nederėtų. Jaukinti būtina, bet jaukas negali būti sotus -toks, kokiu vėliau jaukinami karšiai ar net tos pačios kuojos. Kai vanduo įšyla, kai žuvys tampa aktyvios, tada ir jaukas turi būti sotus, pagamintas iš daugelio produktų. O pirmosiose pavasario žūklėse tokiu jauku jaukindami galime sulaukti net priešingo efekto. Pirmajai sezono žvejybai jauką visada gaminuosi pats. Tai visai nesudėtinga. Žūklės parduotuvėse perku lenkų firmos "Design Fishing" šviesiuosius kepinius "Pieczyvo jasne", į juos pridedu saulėgrąžų išspaudų ir truputį biskvito.

Šių produktų galima įsigyti daugelyje žūklės parduotuvių. Jauko sudedamųjų dalių santykis yra maždaug toks: 0,5 kg šviesiųjų kepinių, 0,1 kg saulėgražų išspaudų, 0,2 kg biskvito. Trys labai paprasti produktai, ir viskas -jokių kvapų, jokių priedų. Jeigu pastebėjote, šis jaukas kažkuo

panašus į žiemos jaukus. Kilogramo tokio jauko man užtenka visai dienai. Iš mišinio formuoju labai nedidelius rutuliukus, kad jie garsiai nepliumsėtų, nesitaškytų ir nebaidytų žuvų. Rutuliukus metru tris - penkis metrus nuo savęs masalo link. Jeigu masalas yra už penkiolikos metrų, tai jauko rutulys krenta kur kas arčiau. Srovė jį išplauna, ir žūklės vietą pasiekia savotiškas trupinėlių debesėlis. Kuojos rankioja tuos trupinėlius, tačiau jais niekada nepasisotina. O tarp tų trupinėlių atsiranda ir kabliukas. Iš karto perspėju - pirmosiomis sezono žūklėmis didelių laimikių tikėtis neverta. Dar ne pavasaris, dar šalta, ir po vandeniu galioja savos taisyklės. Žinoma, geresnėmis dienomis visai nesunku sužvejoti ir leistiną normą, bet gali būti ir kitaip. Nuo kuojų kibimo intensyvumo labai prikauso ir masalas. Reikėtų nepatingėti paeksperimentuoti. Nors slieko per pirmąsias žūkles kabinti niekada nepatariu. Jo eilė ateis po dviejų trijų savaičių. Dabar geriausias masalas - keletas uodo trūklio ar viena musės lerva. Labai veiksmingas masalas yra kanapės, tačiau kabliukas tada turi būti dar mažesnis. Jeigu įsivaizduojate, kokio dydžio yra šutintas kanapės grūdas, tai tikriausiai įsivaizduosite, kokio kabliuko jam reikėtų. Kai meškerioju kanapėmis, jų šiek tiek įdedu ir į jauką. Vis dėlto pats geriausias masalas tokiai žūklei yra šoniplaukos. Ne kiekviename upelyje jų yra, bet jeigu jau norite gerai pažvejoti, reikia nepatingėti pašalti rankų ir jų paieškoti tarp užlietų žolių, velėnos. Anksti pavasarį iš pat ryto prie vandens nėra ko eit, nes žuvys gerai kibti pradeda kur kas vėliau - apie vienuoliktą valandą, kai sulutė įšildo vandenį ir orą. Apstoja kibti vakarop, kai pasislepia saulė ir dingsta šiluma.

Kimba labai atsargiai. Gerai, kad po žiemos akis dar neatpratusi nuo nežymių sargelio virptelėjimų. Todėl galbūt ir lengviau įžiūrėti dugninės meškerės viršūnėlės judesius, kurie dažnai būna vos vos pastebimi. Štai ji pradeda virpėti lyg drugio krečiama, tačiau virpesio amplitudė - vos keli milimetrai. Pakerti - o ant kabliuko jau užkibusi pusės kilogramo kuoja. Kartais užkimba ir tokios žuvys, kurių su subtiliais įrankiais net nepavyksta ištraukti į krantą. O kartais viršūnėlę porą kartų kažkas timpteli - ir viskas. Nespėji pakirsti. Taigi reaguoti turi labai greitai. Taip kaip vasarą nebūna - žuvis tampo, tampo, žvejys neskubėdamas nuo kėdės pakelia sėdynę ir pakerta. Per pirmąją pavasario žvejybą viskas vyskta staigiai. Paėmė kuoja masalą, nepatiko - išspjovė. Todėl ranką visą laiką laikau ant meškerės ir pastebėjęs net menkiausią viršūnėlės virptelėjimą pakertu. Taip išvengiu "tuščių" kibimų ir nereikalingų masalo permetinėjimų, kurie, esu įsitikinęs, pavasarį labai baido žuvis. Tokiu laiku, be kuojų, pasitaiko ir visai smagių šapaliukų. Šie kerta jau visai kitaip, nes yra kur kas piktesni. Pagaunu ir strepečių. Beje, patį didžiausią - pusės kilogramo - strepetį savo gyvenime esu pagavęs būtent per pirmąją

pavasario žūklę. Pirmoji šio sezono žūklė yra gana judri. Nesitampau nei meškerės stovelių, nei puodų jaukui maišyti, nei kitų judėjimą apsunkinančių rakandų. Pasiimu meškerę, muselininko kraitelę žuviai dėti ir polietileninį maišelį, kuriame laikau jauką, į liemenę susidedu švininius rutuliukus, kabliukus. Taip laisvai vaikštau pakrantėmis ir ieškau duobių. Meškerę atremiu į šakelę ar kokią kitą gamtos sukurtą atramą. Jeigu vienoje duobėje nekimba, ieškau kitos. Palieku meškerę ant kranto, apsivaikštau, pasižiūriu, kas darosi aplink. Randu duobę, persikraustau ten, ir, žiūrėk, suvirpa meškerės viršūnėlė. Kartais iš duobės ištraukiu tris kuojas, o vėliau - tyla. Tada vėl ilgai nedelsiu ir kraustausi į kitą vietą. Pavasaris yra pavasaris - privalai judėti ir pats ieškoti žuvies. Tokia žūklė judėjimo atžvilgiu nedaug skiriasi nuo spiningavimo.

Paulius Korsakas